

«Η Αξιοποίηση των Ιστοεξερευνήσεων στη Γλωσσική Διδασκαλία στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: Το Παράδειγμα της Διδασκαλίας Γραμματικών Φαινομένων»

Γκαραβέλας Κωνσταντίνος¹, Σέβη Αθηνά²

¹Διδάκτορας στη Γλωσσική Διδασκαλία, ΕΔΙΠ, Τομέας Παιδαγωγικής, Τμήμα Φ.Π.Ψ., Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
garavelask@yahoo.gr

²Καθηγήτρια Αγγλικής Γλώσσας, ΜSc στη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση, 9^ο Διαπολιτισμικό Σχολείο Ιωαννίνων
athina_sevi@yahoo.gr

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα εργασία παρουσιάζει μια διδακτική πρόταση που σχεδιάστηκε στα πλαίσια του μαθήματος της γλωσσικής διδασκαλίας σε μαθητές της Γυμνασίου με αντικείμενο τη διδασκαλία του γραμματικού φαινομένου του Αορίστου. Το εγχείρημα βασίζεται στην αξιοποίηση των ΤΠΕ στη γλωσσική διδασκαλία και υλοποιείται χρησιμοποιώντας τις διαδικτυακές δραστηριότητες «webquests» (ιστοεξερευνήσεις). Σκοπός της ιστοεξερεύνησης είναι να εκτεθούν οι μαθητές σε αυθεντικό γλωσσικό υλικό και να επεξεργαστούν συνεργατικά ένα θέμα που τους είναι οικείο και εγείρει το ενδιαφέρον τους. Ο σχεδιασμός της εργασίας βασίστηκε στα στάδια πραγματοποίησης μιας ιστοεξερεύνησης, όπως αυτά ορίζονται από τον Dodge (1995). Συγκεκριμένα, αφού αρχικά επεξηγείται ο όρος «ιστοεξερευνήσεις» γίνεται παρουσίαση των έξι προτεινόμενων σταδίων τα οποία ακολουθούνται κατά την εισαγωγή των ιστοεξερευνήσεων στο μάθημα και τα οφέλη που προσφέρουν στους μαθητές. Στη συνέχεια, παρουσιάζεται συγκεκριμένη διδακτική πρόταση η οποία βασίζεται στη συγκεκριμένη μέθοδο με τίτλο: «Ολυμπιακοί Αγώνες: ένα σύντομο ταξίδι».

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: γλωσσική διδασκαλία, ιστοεξερευνήσεις, γραμματική

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το διαδίκτυο βρίσκεται στο επίκεντρο της καθημερινής ζωής προσφέροντας τεράστιες δυνατότητες πάνω στο χώρο της ενημέρωσης, της εργασίας, της ψυχαγωγίας, της επιστήμης κ.τ.λ.. Δεν είναι δυνατόν οι δυνατότητες που προσφέρει να μην λαμβάνονται υπόψη στο σχολείο. Το γεγονός μάλιστα ότι βασικός σκοπός του σχολείου είναι να προετοιμάζει τους μαθητές ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της καθημερινής ζωής κάνει επιτακτική την ανάγκη το διαδίκτυο να αποτελεί μέρος της διδακτικής διαδικασίας. Φυσικά, δεν πρέπει να αποτελεί αυτοσκοπό του μαθήματος αλλά ένα από τα μέσα που ο εκπαιδευτικός μπορεί να χρησιμοποιήσει σε αυτό.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΙΣΤΟΞΕΡΕΥΝΗΣΕΙΣ;

Λόγω της τεράστιας ποσότητας πληροφοριών που περιλαμβάνει το διαδίκτυο, η χρήση του μπορεί να οδηγήσει εύκολα τους μαθητές σε μία αδιάκοπη αναζήτηση. Ένας από τους τρόπους με τους οποίους μπορεί να χρησιμοποιηθεί το διαδίκτυο στη διδακτική διαδικασία, σε όλα τα διδακτικά αντικείμενα, χωρίς να ελλοχεύει ο κίνδυνος είτε αποπροσανατολισμού των μαθητών με μη σχετικές ιστοσελίδες είτε μιας χρονοβόρας αναζήτησης, αποτελούν οι δραστηριότητες στις οποίες πρώτος αναφέρθηκε ο Dodge το 1995 και είναι ευρύτερα γνωστές ως WebQuests (Dodge, 1995). Στην ελληνική βιβλιογραφία οι συγκεκριμένες δραστηριότητες συναντώνται ως «ιστοξερευνήσεις» (Ευθύμης, Σ., Γρίλλιας, Α., και Πήλιουρας, Π., 2008 & Γκαραβέλας Κ., Χρίστου Θ., 2012 & Οικονόμου, Β., 2011).

Σύμφωνα με τον Dodge, οι ιστοξερευνήσεις είναι μια ερευνητική, προκαθορισμένη μαθησιακή διαδικασία στην οποία το μεγαλύτερο μέρος των πληροφοριών ή ακόμη και όλες οι πληροφορίες που επεξεργάζονται οι μαθητές προέρχονται από το διαδίκτυο. (Η μεταφορά του ορισμού στην ελληνική γλώσσα έγινε από τους ίδιους τους ερευνητές. Ο αυθεντικός ορισμός στην αγγλική γλώσσα είναι: "A WebQuest is an inquiry-oriented lesson format in which most or all the information that learners work with comes from the World Wide Web." Στο σημείο αυτό πρέπει να διευκρινιστεί ότι σε μια ιστοξερευνήση μπορεί να χρησιμοποιηθεί παράλληλα με το διαδικτυακό υλικό και έντυπο υλικό όπως βιβλία, εφημερίδες ή και περιοδικά). Ουσιαστικά αποτελούν ένα είδος μαθησιακού περιβάλλοντος, το οποίο αφορά την άντληση και την επεξεργασία πληροφοριών από συγκεκριμένες διαδικτυακές πηγές με κατευθυνόμενο όμως τρόπο. Σκοπός της ιστοξερευνήσεως στο σχολείο είναι να δραστηριοποιηθούν οι μαθητές/τριες με στόχο την επεξεργασία ζητημάτων που σχετίζονται είτε με κάποιο από τα αντικείμενα διδασκαλίας είτε με την καθημερινή ζωή.

Ο Dodge διαχωρίζει δύο ειδών ιστοξερευνήσεων: Τα μικρής χρονικής διάρκειας (Short Term WebQuests) και τα μακράς χρονικής διάρκειας (Longer Term WebQuests). Και τα δύο είδη συναντώνται συνήθως στη διδασκαλία με ομαδική μορφή εργασίας χωρίς να αποκλείονται οι υπόλοιπες. Τα στάδια πραγματοποίησης ενός WebQuest είναι τουλάχιστον έξι (webquest.ch, ιστοσελίδα & Dodge, 1995):

1. *Η εισαγωγή:* Στο πρώτο βήμα πραγματοποιείται η παρουσίαση του προς επεξεργασία θέματος με σύντομο και ελκυστικό τρόπο.

2. *Οι επιμέρους δραστηριότητες:* Το συγκεκριμένο στάδιο περιλαμβάνει τη σαφή διατύπωση των επιμέρους ερωτημάτων που πρέπει να επεξεργαστούν οι μαθητές, δουλεύοντας με τον δικό τους τρόπο. Τα ερωτήματα αυτά θα πρέπει να στοχεύουν σε συγκεκριμένα αποτελέσματα. Στις συγκεκριμένες δραστηριότητες μπορούν να περιλαμβάνονται και διαδραστικές ασκήσεις, ανοιχτού ή κλειστού τύπου, οι οποίες θα υποστηρίζουν την διαδικασία.

3. *Ο καθορισμός της διαδικασίας:* Επόμενο βήμα είναι η συζήτηση της διαδικασίας όπου ανάμεσα στα άλλα περιλαμβάνεται η επιλογή από τους συμμετέχοντες των επιμέρους βημάτων που θα ακολουθήσει η κάθε ομάδα, η

κατανομή των εργασιών στα μέλη των ομάδων και ο καθορισμός ενός χρονοδιαγράμματος για την ολοκλήρωση της διαδικασίας.

4. *Οι πηγές:* Τέταρτο βήμα είναι η παρουσίαση των πηγών που έχουν στη διάθεσή τους οι μαθητές. Αυτές μπορεί να είναι συγκεκριμένες προκαθορισμένες ιστοσελίδες, αλλά και σελίδες από το διδακτικό εγχειρίδιο ή οτιδήποτε άλλο μπορεί να συμβάλει στη διερεύνηση των ζητούμενων. Οι μαθητές ενθαρρύνονται να βρουν και δικές τους πηγές, τις οποίες όμως θα πρέπει να περιγράψουν κατά την παρουσίαση.

5. *Η αξιολόγηση:* Στο προτελευταίο βήμα οι μαθητές ενημερώνονται για τον τρόπο και τα συγκεκριμένα κριτήρια που θα καθορίσουν την αξιολόγηση της διαδικασίας.

6. *Η ολοκλήρωση της διαδικασίας:* Το τελευταίο βήμα περιλαμβάνει την παρουσίαση των αποτελεσμάτων της ερευνητικής δουλειάς των μαθητών στην τάξη. Με το πέρας των παρουσιάσεων ακολουθεί μια συνοπτική αναφορά στο τι έμαθαν οι μαθητές.

ΤΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΙΣΤΟΕΞΕΡΕΥΝΗΣΕΩΝ

Σύμφωνα με τον Dewey οι δραστηριότητες που χρησιμοποιούνται στη διδακτική διαδικασία πρέπει να έχουν τα εξής χαρακτηριστικά (Dewey, 2001):

- *Να δίνουν στους μαθητές τη δυνατότητα να συμμετέχουν ενεργά στη μαθησιακή διαδικασία.*
- *Κάθε δραστηριότητα πρέπει να εμπλέκει ένα πρόβλημα το οποίο απαιτεί συστηματική σκέψη.*
- *Να συσχετίζονται με τα ενδιαφέροντα των μαθητών και να ανταποκρίνονται στις δυνατότητες τους.*
- *Να πραγματοποιούνται σε συνεργασία με συμμαθητές και εκπαιδευτικό.*
- *Να παρέχουν στους μαθητές δυνατότητα για εμπειρίες που έχουν κάποιο νόημα για τη ζωή τους.*

Οι ιστοεξερευνήσεις αποτελούν δραστηριότητες που διαθέτουν όλα τα παραπάνω χαρακτηριστικά και για το λόγο αυτό θεωρούμε ότι αποτελούν εξαιρετικά χρήσιμο εργαλείο για τον σημερινό εκπαιδευτικό. Συγκεκριμένα παρέχουν στο μαθητή ένα πλαίσιο μέσα στο οποίο ο μαθητής, ενεργεί για να λύσει ένα συγκεκριμένο πρόβλημα ή να πετύχει ένα συγκεκριμένο σκοπό με μεθοδικό και με πειθαρχημένο τρόπο. Επίσης, από τη στιγμή που πρόκειται για δραστηριότητα που ο εκπαιδευτικός είτε τη σχεδιάζει από την αρχή είτε την προσαρμόζει στις ανάγκες της τάξης του, υπάρχει η δυνατότητα να επιλεγούν θέματα και δραστηριότητες οι οποίες σχετίζονται με τα ενδιαφέροντα αλλά και ανταποκρίνονται στο επίπεδο των μαθητών του. Ακόμη και στην περίπτωση που το θέμα-πρόβλημα δεν ενδιαφέρει σημαντικά τους μαθητές, το πλαίσιο εργασίας (διαδίκτυο) είναι κάτι με το οποίο η πλειοψηφία τους είναι εξοικειωμένη. Παράλληλα οι ιστοεξερευνήσεις παρέχουν τη δυνατότητα να εργασθούν μαθητές διαφορετικού επιπέδου, ανομοιογενών τμημάτων, αφού υπάρχει η δυνατότητα επιλογής διαφορετικών δραστηριοτήτων ακόμη και στα πλαίσια του ίδιου θέματος (Nárosy,T &Riedler,V,2003). Ένα επιπλέον πλεονέκτημα των ιστοεξερευνήσεων είναι το γεγονός ότι είναι μια ομαδική και

συμμετοχική μαθησιακή διαδικασία. Οι μαθητές αναλαμβάνουν ρόλους στα πλαίσια της ομάδας και αυτό λειτουργεί ως παρώθηση για μάθηση (Βακαλούδη, Α., 2014). Τέλος, οι ιστοεξερευνήσεις παρέχουν τη δυνατότητα στους μαθητές να επεξεργασθούν θέματα που έχουν νόημα για τη ζωή τους μέσα από το αυθεντικό υλικό που επεξεργάζονται και τα σχετικά με την πραγματική ζωή προβλήματα που καλούνται να διαχειριστούν. Σύμφωνα με το Κυπριακό Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού αρκετές από τις ιστοεξερευνήσεις που έχουν αναπτυχθεί πραγματεύονται κοινωνικοεπιστημονικά θέματα. Με τον τρόπο αυτό προάγεται η πολιτότητα των μαθητών, αφού τους φέρνουν σε επαφή με θέματα και διλλήματα που μπορεί να αντιμετωπίσει ο σύγχρονός πολίτης (archeia.moec.gov.cy, ιστοσελίδα).

Η ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

Συμβατότητα της διδακτικής πρότασης με το ΑΠΣ Νεοελληνικής Γλώσσας Γυμνασίου

Η παρούσα εργασία σχεδιάστηκε με σκοπό να ανταποκρίνεται στις προδιαγραφές που θέτει το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών για το Γυμνάσιο και στις οδηγίες που απευθύνονται στους φιλολόγους. Συγκεκριμένα, και με βάση τις γενικές οδηγίες του ΔΕΠΠΣ: «Η διδασκαλία των διαφόρων γνωστικών αντικειμένων θα πρέπει να οργανώνεται έτσι ώστε να εξυπηρετεί την επίτευξη στόχων που αφορούν την ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων / ικανοτήτων» (ΔΕΠΠΣ, 2003:7). Σημαντική θέση στα παραπάνω έχουν αρχικά η ικανότητα επικοινωνίας, ακολούθως, η ικανότητα χρήσης ποικίλων πηγών και εργαλείων πληροφόρησης με στόχο την εξεύρεση, ανάλυση, κριτική επεξεργασία, αξιολόγηση και παρουσίαση πληροφοριών, επιπλέον, η δεξιότητα συνεργασίας με άλλα άτομα σε ομαδικές εργασίες και τέλος, η ικανότητα επίλυσης προβλημάτων μέσα από την καλλιέργεια των απαραίτητων δεξιοτήτων (ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ, 2003:7).

Μεθοδολογική επιλογή της παρούσας διδακτικής πρότασης αποτελεί η «Διερεύνηση και ανακάλυψη» που συνεπάγεται την άμεση εμπλοκή του μαθητή, την καλλιέργεια της κριτικής του σκέψης και τελικά το να μάθει πώς να μαθαίνει (ΔΕΠΠΣ, 2003:11), καθώς και οι «Επίδειξεις με τη χρήση κατάλληλου εποπτικού υλικού: Η βοήθεια του ηλεκτρονικού υπολογιστή και των κατάλληλων δυναμικών προσομοιώσεων, μπορεί να αποδειχτεί πολύ χρήσιμη για τον μαθητή, ώστε να αντιληφθεί και να κατανοήσει καλύτερα έννοιες και διαδικασίες» (ΔΕΠΠΣ, 2003:11).

Αναλυτικότερα, κατά τη διδασκαλία του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας στους μαθητές της Γ' Γυμνασίου παρατηρήθηκε αδυναμία σχηματισμού και χρήσης του Αορίστου, αν και αποτελεί τμήμα της διδαχθείσας ύλης της Β' Γυμνασίου και περιλαμβάνεται στο κεφάλαιο 6 της Γραμματικής της Νέας Ελληνικής Γλώσσας (e-books.edu.gr, ιστοσελίδα).

Προκειμένου να βοηθηθούν οι μαθητές, αποφασίστηκε ο σχεδιασμός μιας ιστοεξερεύνησης βασισμένης σε διδακτικό υλικό οικείο σε αυτούς. Καθώς οι Ολυμπιακοί Αγώνες- Ενότητα Αθλητισμός συμπεριλαμβάνονται στη διδαχθείσα

ύλη που προβλέπεται από το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών (ΑΠΣ,2003:65) οργανώθηκε η εξερεύνηση στο διαδίκτυο, στο πλαίσιο της συγκεκριμένης ενότητας, με σκοπό την κατάκτηση της γραμματικής δομής και με τρόπο που να προκαλεί το ενδιαφέρον των μαθητών, ώστε να ενισχυθεί ο βαθμός επικοινωνιακής τους ετοιμότητας και να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του Αναλυτικού Προγράμματος.

Με βάση τα στάδια ιστοεξερεύνησης του Dodge (1995), σχεδιάστηκε η συγκεκριμένη διδακτική πρόταση, με βάση την οποία οι μαθητές καλούνται να αναζητήσουν και να απομονώσουν πληροφορίες μέσα από συγκεκριμένες ιστοσελίδες που τους δίνονται από τον διδάσκοντα και ακολούθως να συμπληρώσουν τρία φύλλα εργασίας, το καθένα από τα οποία έχει διαφορετική μορφή και στόχο. Η υλοποίηση του όλου εγχειρήματος πραγματοποιείται σε δύο διδακτικές ώρες.

Σύντομη περιγραφή

Η οργάνωση του υλικού με σκοπό την όσο δυνατόν καλύτερη κατανόησή τους από τους μαθητές ξεκινά με την παρουσίαση του θέματος και στοχεύει στην ενεργή συμμετοχή των μαθητών για την ολοκλήρωση της ιστοεξερεύνησης με επιτυχή αποτελέσματα. Αφού ολοκληρωθεί η παρουσίαση του θέματος, οι μαθητές ενημερώνονται για τα βήματα που θα ακολουθήσουν, ώστε οι ομάδες-ζεύγη να μπορούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των ασκήσεων. Αναφέρονται αναλυτικά ο χρόνος που έχουν στη διάθεσή τους και οι οδηγίες για τη συμπλήρωση των ασκήσεων. Πρόκειται για δύο ασκήσεις που βασίζονται σε αυθεντικό γλωσσικό υλικό και μία δραστηριότητα κατά την οποία οι μαθητές μέσα από τις πηγές που τους έχουν δοθεί εκ των προτέρων ως διαθέσιμες καλούνται να συμπληρώσουν τον κανόνα χρήσης του Αορίστου και τον πίνακα με ρήματα στον Αόριστο και από τα δύο κείμενα. Ακολούθως, οι μαθητές ενημερώνονται ότι θα πρέπει να παρουσιάσουν το γλωσσικό υλικό τους. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι συγκεκριμένοι μαθητές είναι εξοικειωμένοι με ανάλογες δραστηριότητες.

Παρουσίαση

Στη συγκεκριμένη εργασία με τίτλο: *Ολυμπιακοί Αγώνες: ένα σύντομο ταξίδι*», η παρουσίαση γίνεται ως εξής:

«Οι μαθητές του ελληνικού σχολείου στη Στουτγκάρδη, Γερμανία, με τους οποίους έχετε αναπτύξει διαδικτυακή επικοινωνία, ζήτησαν τη βοήθειά σας για την ολοκλήρωση των φύλλων εργασίας τους στους Ολυμπιακούς Αγώνες στο παρελθόν, στα πλαίσια του μαθήματος Φυσικής Αγωγής»

Στάδιο πρώτο: Εισαγωγή στο θέμα

Η εισαγωγή στο θέμα διατυπώνεται όπως ακολουθεί:

«Οι Ολυμπιακοί Αγώνες γεννήθηκαν στην Ελλάδα και διοργανώνονται μέχρι σήμερα.

Η συμμετοχή στους Αγώνες αποτελεί υπέρτατη τιμή και απώτερο στόχο των αθλητών, καθώς αποτελεί το κορυφαίο αθλητικό γεγονός του πλανήτη.

Μέσα από την περιήγησή σας στο διαδίκτυο μπορείτε να τους γνωρίσετε.

Καλή διασκέδαση»

Η διατύπωση του θέματος συνοδεύεται από εικόνα η οποία θεωρούμε ότι συμβάλλει στην ελκυστική παρουσίασή του. Η συγκεκριμένη εικόνα παρατίθεται στο παράρτημα.

Στάδιο δεύτερο: Αναλυτική Παρουσίαση του Θέματος

Το θέμα παρουσιάζεται στους μαθητές αναλυτικά ως εξής:

«Οι συμμαθητές σας, που φοιτούν σε ελληνικό σχολείο της Γερμανίας, καλούνται να εξερευνήσουν το διαδίκτυο και να συνθέσουν τις πληροφορίες που θα συλλέξουν ώστε να παρουσιάσουν τη σημασία και την ιστορία των Ολυμπιακών Αγώνων μέσα από τις διαδραστικές δραστηριότητες – φύλλα εργασίας που τους έχουν ανατεθεί. Εσείς, στα πλαίσια της ιστοεξερεύνησης μέσα από τις προτεινόμενες διαδικτυακές διευθύνσεις, μπορείτε να τους βοηθήσετε να ολοκληρώσουν την εργασία τους και να παρουσιάσετε τα αποτελέσματα της συνεργατικής δουλειάς σας σε όλη την τάξη με την ολοκλήρωση των δραστηριοτήτων»

Στάδιο τρίτο: Ενημέρωση για την εξέλιξη της δραστηριότητας: τα βήματα αναλυτικά

Οι ομάδες αποκτούν γνώση της διαδικασίας πριν προβούν στην υλοποίηση των δραστηριοτήτων. Συγκεκριμένα, ενημερώνονται για τα βήματα που θα ακολουθηθούν μέσα από τις ακόλουθες διατυπώσεις:

Βήμα 1ο: Χωρισμός σε ζεύγη. Ο καθένας από σας θα πρέπει μαζί με τον συμμαθητή/συμμαθήτριά σας να επεξεργαστείτε συγκεκριμένο γλωσσικό υλικό. Θέμα των κειμένων που θα βρείτε είναι οι Ολυμπιακοί Αγώνες.

Βήμα 2ο: α. Για να απαντήσετε τις ερωτήσεις που τίθενται στο πρώτο φυλλάδιο εργασίας, η κάθε ομάδα αναζητά πληροφορίες στις τρεις πρώτες ιστοσελίδες που είναι διαθέσιμες

στο τμήμα «πηγές». Ο χρόνος που έχετε είναι 20 λεπτά.

β. Αφού πρώτα συγκεντρώσετε το απαραίτητο υλικό, επανέρχεται στις ιστοσελίδες, και από προσεκτική μελέτη αποφασίζετε πώς θα συμπληρωθεί το δεύτερο φύλλο εργασίας, που αποτελείται από δύο ασκήσεις σχετικές με την χρήση του Αορίστου. Αρχικά, θα συμπληρώσετε τον κανόνα χρήσης του Αορίστου και αμέσως μετά θα συμπληρώσετε τον πίνακα με ρήματα που συναντήσατε στις ιστοσελίδες και περιγράφουν παρελθοντική πράξη σε συγκεκριμένη στιγμή. Χρόνος που διατίθεται: 10 λεπτά. Στο τρίτο και τελευταίο φύλλο εργασίας που θα συμπληρωθεί σε 30 λεπτά, θα σχεδιάσετε μία συνέντευξη με τον Jessie Owens, αφού πρώτα αναγνωστεί και κατανοηθεί το κείμενο που θα αναζητήσετε στην τρίτη διαδικτυακή διεύθυνση. Έχετε υπόψη ότι ο πρωταγωνιστής δε βρίσκεται πια στη ζωή και οι πληροφορίες που θα πρέπει να εκμαιεύσετε ως δημοσιογράφοι θα πρέπει να αφορούν σημαντικές στιγμές που σημάδεψαν τη ζωή και την καριέρα του.

Βήμα 3ο: Αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία συλλογής πληροφοριών και συμπλήρωσης των φύλλων εργασίας, καλείστε να οργανώσετε την παρουσίαση του υλικού σας με τέτοιο τρόπο ώστε να προσελκύσει το ενδιαφέρον των συμμαθητών σας. Θα σας δοθεί χρόνος να παρουσιάσετε κάποιο από τα φύλλα εργασίας σας.

Στάδιο τέταρτο: Πηγές

Έχοντας υπόψη μας το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της παρούσας ιστοεξερεύνησης, περιορίσαμε τον αριθμό των πηγών στις οποίες μπορούν να ανατρέξουν οι μαθητές, στοχεύοντας τόσο στην εξοικονόμηση χρόνου, ώστε να παρεκκλίνουμε ελάχιστα από τα χρονικά περιθώρια που έχουμε θέσει, όσο και στον αποκλεισμό της πιθανότητας ανούσιας περιπλάνησης των μαθητών στο διαδίκτυο:

ΠΗΓΕΣ

http://greekworldhistory.blogspot.gr/2013/09/blog-post_19.html
<http://www.fhw.gr/olympics/ancient/gr/200.html>
<http://slideplayer.gr/slide/2334751/>
<http://www.sport24.gr/Columns/longform/tzese-ooyens-o-anthrwpos-sumvolo.3349920.html>

Στάδιο πέμπτο: Αξιολόγηση

Για την αξιολόγηση ενός Web Quest έχουν προταθεί κάποιες σκάλες αξιολόγησης (webquests.ch&webquests.ch,de&webquestq.ch/sta, ιστοσελίδες). Αν δει κανείς όμως τα δημοσιευμένα παραδείγματα, θα διαπιστώσει ότι τα περισσότερα έχουν τον δικό τους ξεχωριστό τρόπο αξιολόγησης, ενώ άλλα δεν έχουν καθόλου (webquests.ch&webquests.ch,de&webquestq.ch/sta, ιστοσελίδες). Σε περίπτωση αξιολόγησης θεωρούμε ότι τον τρόπο πρέπει να τον καθορίζει είτε ο δάσκαλος μόνος του είτε σε συνεργασία με τους μαθητές και ότι πολύ σημαντικό είναι οι μαθητές να γνωρίζουν από πριν τα κριτήρια με βάση τα οποία θα αξιολογηθούν. Στη συγκεκριμένη περίπτωση οι πρώτες δύο ασκήσεις δεν θα αξιολογηθούν ξεχωριστά αλλά θα διορθωθούν σε όλη την τάξη. Για την αξιολόγηση της τρίτης δραστηριότητας μεταφέραμε στην ελληνική γλώσσα και χρησιμοποιήσαμε τρία από τα πέντε κριτήρια μιας από τις σκάλες αξιολόγησης που προτείνονται στην ελβετική ιστοσελίδα ιστοεξερευνήσεων διότι θεωρούμε ότι είναι μια από τις πληρέστερες που συναντήσαμε και περιλαμβάνει κριτήρια τα οποία θα πρέπει να αξιολογηθούν στη συγκεκριμένη εργασία (webquest.ch/eigen, ιστοσελίδα). Συγκεκριμένα, χρησιμοποιήθηκαν τα κριτήρια *οργάνωση*, *περιεχόμενο*, *γραμματική* ενώ δεν χρησιμοποιήθηκαν τα κριτήρια *παρουσίαση (power point)* και *προφορική παρουσίαση*, γιατί οι μαθητές δεν είχαν ως ζητούμενο να δημιουργήσουν κάποια παρουσίαση (*power point*), ούτε να παράγουν ελεύθερο λόγο, αλλά να διατυπώσουν ερωτήματα και σύντομες απαντήσεις με βάση το γλωσσικό υλικό.

Web Quest – Αξιολόγηση

Όνομα: _____

Ημερομηνία: _____

WebQuest: _____

Σχάρα Αξιολόγησης					
	1	2	3	4	Βαθμοί
Οργάνωση	Οι υπόλοιποι μαθητές δεν καταλαβαίνουν τις πληροφορίες.	Οι υπόλοιποι μαθητές καταβάλλουν μεγάλη προσπάθεια να καταλάβουν τις πληροφορίες.	Οι υπόλοιποι μαθητές κατανοούν τις πληροφορίες.	Οι υπόλοιποι μαθητές κατανοούν τις πληροφορίες σε πολύ καλό βαθμό.	_____
Περιεχόμενο	Ο μαθητής/η μαθήτρια δεν κατάλαβε το περιεχόμενο, δεν μπορεί να απαντήσει ερωτήσεις πάνω στο θέμα.	Ο μαθητής/η μαθήτρια έχει δυσκολίες με το περιεχόμενο, μπορεί να απαντήσει μόνο σε βασικές ερωτήσεις πάνω στο θέμα.	Ο μαθητής/η μαθήτρια κατάλαβε το περιεχόμενο, όμως δεν μπορεί να κάνει συσχετισμούς πάνω στο θέμα.	Ο μαθητής/η μαθήτρια κατάλαβε το περιεχόμενο, κάνει συσχετισμούς πάνω στο θέμα και μπορεί να εξηγήσει.	_____
Γραμματική	Το κείμενο περιλαμβάνει πολλά γραμματικά-ορθογραφικά λάθη	Το κείμενο περιλαμβάνει αρκετά γραμματικά-ορθογραφικά λάθη	Το κείμενο περιλαμβάνει λίγα γραμματικά-ορθογραφικά λάθη	Το κείμενο δεν περιλαμβάνει καθόλου γραμματικά-ορθογραφικά λάθη	_____
				Σύνολο	_____

Στάδιο έκτο: Ολοκλήρωση της διαδικασίας

Ολοκληρώνοντας τη διαδικασία θεωρούμε σημαντική την ύπαρξη μιας συνοπτικής αναφοράς στα γενικά θετικά στοιχεία που οι μαθητές αποκόμισαν

από τη διαδικασία. Την συγκεκριμένη ιστοεξερεύνηση την ολοκληρώνουμε ως εξής:

Κατά τη διαδικασία που μόλις ολοκληρώσαμε:

- Θυμηθήκατε τον Αόριστο
 - Δουλέψατε στοχευμένα και οργανωμένα, σε ζεύγη
 - Βρήκατε, επιλέξατε, οργανώσατε και παρουσιάσατε το υλικό σας
- Ελπίζω να βρήκατε ενδιαφέρουσα τη διαδικασία!

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Από το 1995 οι ιστοεξερευνήσεις όλο και περισσότερο κερδίζουν σε απήχηση ανάμεσα στους εκπαιδευτικούς, αφού συνδυάζουν στοχευμένη ομαδικοσυνεργατική εργασία και διαδίκτυο. Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά το γλωσσικό μάθημα θεωρούμε ότι οι ιστοεξερευνήσεις πρέπει να αποτελέσουν αναπόσπαστο τμήμα ενός μαθήματος με επικοινωνιακούς προσανατολισμούς, γιατί φέρνουν τον μαθητή σε επαφή με αυθεντικές συνθήκες επικοινωνίας και αυθεντικό γλωσσικό υλικό, προετοιμάζοντας τον έτσι αποτελεσματικότερα για την καθημερινή ζωή.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βακαλούδη, Α. (2014). Εκπαιδευτική και Παιδαγωγική Αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας στη Διδακτική της Ιστορίας, Δ.Δ., Θεσσαλονίκη, σελ. 33-34.

Γκαραβέλας Κ., Χρίστου Θ. (2012). «Οι ιστοεξερευνήσεις (WebQuests) στη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας: Μια διδακτική πρόταση.» στο Γεωργογιάννης Π. (επιμ.), 2012. «Διαπολιτισμικότητα, Διοίκηση της Εκπαίδευσης, Οικονομική Κρίση και τα Ελληνικά ως Ξένη Γλώσσα», Πάτρα, τόμος 2, σελ. 181-192.

Ευθύμης, Στ., Γρίλλιας, Α., και Πήλιουρας, Π. (2008). *Η αξιοποίηση των ΤΠΕ στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση μέσω Ιστοεξερεύνησης. Μια εφαρμογή στη μελέτη του προβλήματος του Γλυκού Νερού της Γης*. 4^ο Συνέδριο ΠΕΕΚΠΕ, Ναύπλιο.

Dewey, J. (2001). *The School and Society: the child and the curriculum*, Mineola: Dover Publications, INC.

Dodge, B. (1995). WebQuests: A structure for active learning on the World Wide Web. *The Distance Educator*, 1(2).

Nárosy, Thomas; Riedler, Verena (2003), e-Learning in der Schule. In: Flatscher, Alfons; Haacker Dieter (Hg.): *Österreich Online (2003)*, Wien: Report Verlag, S. 221-238.

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

Gerber, S. (2001). WebQuest: Ein Konzept für einen sinnvollen Computer- und Internetinsatz an Schulen. <http://www.webquests.de/fobi/index.html> (προσπελάστηκε στις 08/10/2012).

Ελβετικές ιστοσελίδες για τα WebQuests: <http://www.webquests.ch/eigeneswebquest.html?page=87331> (07/01/2018).

<http://www.webquests.de> (προσπελάστηκε στις 07/10/2012)

Παράδειγμα χωρίς αξιολόγηση:
<http://www.webquests.ch/stadt.html?page=88405> (προσπελάστηκε στις 07/10/2017)

Οικονόμου, Β. Η τεχνολογία στην εκπαίδευση. Ιστοεξερεύνηση (WebQuest).. Από: <http://economu.wordpress.com/ενσωματώνοντας-τις-ππε-στη-διδασκαλία/ιστοεξερεύνηση-webquest/> (προσπελάστηκε στις 22 Δεκεμβρίου, 2014)

Ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας και Αθλητισμού Κύπρου:
<http://archeia.moec.gov.cy/sd/295/istoexerevniseis.pdf> (προσπελάστηκε στις 13.01.2018)

Ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων:
http://www.pischools.gr/download/programs/dep/4dep/saps_Logotexnias_Gymnasiou.pdf (προσπελάστηκε στις 9/1/2018)

Ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Πολιτισμού και Αθλητισμού
<http://ebooks.edu.gr/courses/DSGYMA112/document/4bdf08464itx/52404ee4noz/52404f08vasq.pdf>. (προσπελάστηκε στις 10/1/2018)

Ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων: Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών Νεοελληνικής Λογοτεχνίας για το Γυμνάσιο:
http://ebooks.edu.gr/info/cps/4dep/saps_Logotexnias_Gymnasiou.pdf. (προσπελάστηκε στις 10/1/2018)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΑΡΧΑΙΟΙ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

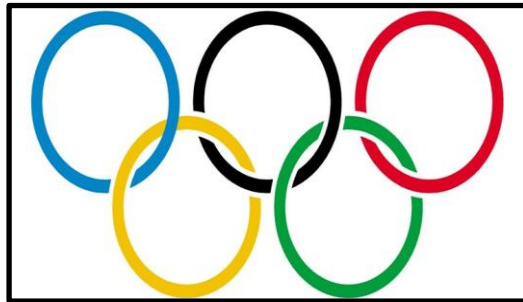
Αφού αναζητήσετε πληροφορίες στις ιστοσελίδες που σας έχουν δοθεί απαντήστε τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Πότε οργανώθηκαν οι πρώτοι Ολυμπιακοί Αγώνες;
- Προς τιμή ποιου θεού οργάνωσαν οι αρχαίοι Έλληνες τους Ολυμπιακούς Αγώνες; Ποια η απαραίτητη προϋπόθεση για την έναρξη των αγώνων;
- Πού έλαβαν χώρα οι πρώτοι Ολυμπιακοί Αγώνες;
- Τι ήταν η αρχαία Ολυμπία την εποχή που ξεκίνησαν οι Ολυμπιακοί Αγώνες;
- Ποιοι είχαν δικαίωμα συμμετοχής;
- Για ποιο λόγο έγινε γνωστή η Καλλιπάτειρα;
- Πόσα και ποια ήταν τα αθλήματα στους αρχαίους Ολυμπιακούς Αγώνες;
- Ποιο ήταν το έπαθλο για τον νικητή;

Συμπληρώστε τις λέξεις που λείπουν για να βοηθήσετε τους συμμαθητές σας στη Γερμανία να κατανοήσουν πότε χρησιμοποιείται ο Αόριστος:

« όταν θέλουμε να δείξουμε ότι μια πράξη
 σε συγκεκριμένη στιγμή
 στο
, τότε χρησιμοποιούμε το
 ρήμα σε
 Αόριστο».

Διαβάστε τις πληροφορίες που περιέχονται στα κείμενα των δύο πρώτων ιστοσελίδων και εντοπίστε ρήματα που να δηλώνουν πράξεις που έγιναν σε συγκεκριμένο χρόνο στο παρελθόν και εκφέρονται με Αόριστο.

Συμπληρώστε τον πίνακα όπως το παράδειγμα.

ΡΗΜΑ	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ		ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ
	α' συζυγία	β' συζυγία	
οργανώθη καν			✓

Ποιος ήταν ο Jesse Owens?

Έτος 1955

Είστε δημοσιογράφος σε αθλητική εφημερίδα και αποφασίσατε να πάρετε συνέντευξη από τον Jesse Owens.

Αφού περιηγηθείτε στην ιστοσελίδα που σας έχει δοθεί, ετοιμάστε τις ερωτήσεις που θα κάνετε και τις πιθανές απαντήσεις που θα σας έδινε ο συνεντευξιαζόμενος.

Οι ερωτήσεις σας θα πρέπει να καλύπτουν όλη τη ζωή του, με έμφαση στο γεγονός που τον έκανε παγκοσμίως γνωστό.